

Szanowny Panie Dyrektorze

Zaniepokojeni coraz większą liczbą doniesień o stosowaniu przez pracowników Straży Leśnej wobec przebywających tam ludzi metod, które zagrażają ich życiu i zdrowiu oraz noszą znamiona postępowania niezgodnego z prawem, zwracamy się z wnioskiem o:

1. przeprowadzenie kontroli metod działania pracowników Straży Leśnej na terenie nadleśnictw Białowieża, Hajnówka i Browsk wobec pokojowo protestujących przeciwko wycince i wywożeniu drzew z terenów Puszczy, 2. zweryfikowanie liczby strażników do ilości niezbędnej do ochrony i monitorowania lasu, a nie do pacyfikacji pokojowych protestów, 3. zastosowanie środków dyscyplinarnych w przypadku potwierdzenia naruszenia prawa w omówionych poniżej przypadkach, 4. przeprowadzenie obowiązkowych szkoleń w zakresie postępowania w przypadku pokojowych protestów z zastosowaniem biernego oporu dla wszystkich pracowników wykonujących pracę na terenie w/w nadleśnictw.

Uzasadnienie

W ostatnich miesiącach, a szczególnie od momentu ogłoszenia przez Trybunał Sprawiedliwości UE tymczasowego postanowienia w sprawie C-441/17 R z dnia 2017-07-27, zwiększyła się liczba pokojowych protestów przeciwko trwającym wycinkom i wywozowi drewna z terenów Puszczy Białowieskiej. Według naszej najlepszej wiedzy znakomita większość protestów miała charakter pokojowy. Część z nich miała na celu pokojową blokadę - z zastosowaniem zasad oporu biernego - wycinek i wywózek drewna, które protestujący ocenili jako nielegalne w kontekście wyżej wymienionego postanowienia Trybunału.

Pokojowe protesty były przerywane przez pracowników Straży Leśnej. W większości przypadków odbywało się to pokojowo i zgodnie z literą prawa. Niestety, według relacji naocznych świadków oraz obszernego materiału dowodowego, w ostatnich tygodniach nasiliła się liczba interwencji, w których pracownicy Straży Leśnej wykazywali się agresją, niekompetencją czy wręcz - według wszelkich istniejących przesłanek - łamali prawo.

Szczególnie zaniepokoiły nas doniesienia o następujące działania:

1. Wielokrotne przypadki odmowy legitymowania się przez funkcjonariuszy Straży Leśnej na wyraźne żądanie osób zatrzymanych - udokumentowane relacją świadków oraz materiałem filmowym. Odmowa wylegitymowania się przez funkcjonariusza Straży Leśnej jest niezgodna z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2005-07-26 w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (w tym Straży Leśnej).

2. Stosowanie kajdanek wobec protestujących stawiających bierny opór, udokumentowane relacjami świadków oraz materiałem zdjęciowym i filmowym. Stosowanie kajdanek wobec osób stawiających bierny opór stoi w sprzeczności z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 2013-05-24 o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U. 2013 poz. 628).

3. Stosowanie urządzeń takich jak metalowa linka i przykuwanie protestujących za jej pomocą do drzew - udokumentowane relacją świadków oraz materiałem filmowym. Stosowanie metalowej linki czy też przykuwanie do drzewa za jej pomocą nie są dopuszczonymi prawnie środkami przymusu bezpośredniego w rozumieniu art. 12 ustawy z dnia 2013-05-24 o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U. 2013 poz. 628).

4. Odcinanie lin asekuracyjnych osób protestujących (akt biernego oporu - zawieszenie na drzewie przeznaczonym do wycinki), które powoduje ryzyko upadku z dużej wysokości, a tym samym utratę życia lub zdrowia - udokumentowane relacją świadków z blokady wycinki w nadleśnictwie Białowieża z dn. 2017-08-30. Uważamy, iż w niniejszym zajściu istnieje prawdopodobieństwo przekroczenia uprawnień z art. 160 i 231 Kodeksu Karnego, poprzez działanie na szkodę interesu publicznego oraz narażanie ludzi na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

5. Celowe potrącanie samochodem przez pracowników Straży Leśnej pokojowo protestujących, jak w wydarzeniu z 2017-07-07 w Nadleśnictwie Browsk oraz wydarzeniu z dn. 2017-08-17 w Nadleśnictwie Białowieża. Celowa kontynuacja jazdy ciężkim sprzętem (forwarder) z dużą prędkością, z protestującym na masce maszyny - tak jak w wydarzeniu z dnia 2017-09-05. Uważamy, iż w obu wymienionych tu zajściach istnieje prawdopodobieństwo przekroczenia uprawnień z art. 160 i 231 Kodeksu Karnego, poprzez działanie na szkodę interesu publicznego oraz narażanie ludzi na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

6. Stosowanie uderzeń i podduszania wobec obezwładnionych już protestujących, tak jak w przypadku relacji świadków z blokady z dn. 2017-08-29, kiedy to obezwładniona, pokojowo protestująca kobieta, została przez pracownika Straży Leśnej uderzona w głowę. Równie niepokojący jest przypadek z 2017-09-13, gdy podczas biernej akcji protestacyjnej ciężko poturbowany został aktywista z Obozu dla Puszczy Łukasz Łyskawka. Przypominamy, że zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 2013-05-24 o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U. 2013 poz. 628) niedopuszczalne jest stosowanie uderzeń jako metody przymusu bezpośredniego.

Jesteśmy głęboko zaniepokojeni zaostrzeniem konfliktu wokół Puszczy Białowieskiej poprzez stosowanie coraz bardziej agresywnych metod przerywania kolejnych blokad. Postępowanie urzędników wymienione w powyższych punktach wydaje się stać w sprzeczności z literą prawa. Obawiamy się, iż nasilające się tendencje do nadużywania pozycji siły przez Straż Leśną oraz nasilające się akty prawdopodobnego rażącego naruszania uprawnień oraz łamania prawa, w połączeniu z szerokimi kompetencjami Straży Leśnej - włącznie z możliwością użycia broni palnej - mogą doprowadzić do tragedii.

Podkreślamy, iż aktywiści protestują w znakomitej większości przypadków w sposób pokojowy, stawiając bierny opór. Protestują wobec wycinek i wywozek drewna, z których wiele nosi znamiona nielegalnych, co potwierdzone zostało tymczasowym zakazem Trybunału Sprawiedliwości z 2017-07-27 oraz wnioskiem Komisji Europejskiej z 2017-09-13 o nałożenie na Polskę kar w związku z nieprzestrzeganiem w/w zakazu Trybunału Sprawiedliwości.

W imię interesu publicznego i dbałości o dobro wspólne, jakim jest Puszcza Białowieska, liczymy na bezzwłoczne i pozytywne rozpatrzenie naszego wniosku.

--